

JUSTĪNAS ZĪMĒJUMS

lielāka anonimitāte, ieviešot viedlīgumus un decentralizēto platformu instrumentus, tā pakāpeniski atsakoties no nepastarpinātās (*peer-to-peer* (P2P)) koncepcijas.

M: Tādā anonimitātē tomēr padara kryptoaktīvu platformas ļoti pievilcīgas nodokļu nemaksātājiem. Varētu, protams, prasīt visiem kryptoaktīvu lietotājiem, līdzīgi kā bankas kontu lietotājiem, norādīt patieso labuma guvēju un citu informāciju, taču tā var tikt pārkāpta robeža, kas nepieciešama spēcīgas šifrēšanas saglabāšanai kibernetiskās drošības, datu un privātās dzīves aizsardzības nolūkā, kā rezultātā zustu kryptoaktīvu pastāvēšanas jēga.

J: Atkal nonākam pie secinājuma, ka kryptoaktīvu platformas nav viendabīgas. Lai gan dažas no tām ir savstarpēji līdzīgas, pastāv daudz atšķirību – kā kryptoaktīvi tiek strukturēti, uz kādas tehnoloģijas pamata tie darbojas, cik liela anonimitāte tiek nodrošināta utt. Vajadzētu dot iespēju tiem, kas to vēlas, pierādīt kryptoaktīvu atbilstību Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvai (*5th EU Anti-Money Laundering Directive* (AML5)). Var vērtēt dažādus platformas parametrus – vai tā ir reģistrējusi savu darbību, cik lielā mērā tā ir decentralizēta, vai sākotnējo emisiju piedāvāja identificējama persona, vai tā ir konvertējama valsts valūtā u.c.

M: Bet kryptoaktīviem var būt mainīgs mērķis, piemēram, platformas, kas šodien nepiedāvā apmaiņas līdzekļus, rīt to var piedāvāt.

J: Tas nav izslēgts arī “parastajos” darījumos. Jārada iespēja inovatīviem uzņēmumiem, kas vēlas atklāti darboties ekonomikā, to darīt tāpat kā visiem pārējiem “normāliem” uzņēmumiem, pat radot vidi, kur ir iespēja specifiski attīstīties. Protams, nelegālie darījumi ir jāidentificē un nepieciešamības gadījumā – jāapkaro. Blokķēdes tehnoloģija ir piemērota atklātai ekonomikai, jo blokķēdes ieraksti nav dzēšami vai labojami bez atsevišķa papildu ieraksta. Jebkura persona, kurai pieejams citas personas “virtuālā maka” kods, var aplūkot visas tajā notikušās darbības secīgu ierakstu veidā no tā izveidošanas brīža. Līdz ar to nav arī nepieciešamības identificēt nodokļu maksātāju kā fizisku vai juridisku personu – tas var būt arī anonīms nodokļu maksātāja numurs. Kāda starpība, kurš maksā nodokļus, ja platforma var pierādīt, ka viedlīgumā ir iekļauts nodokļu atskaitīšanas algoritms?

M: Tad saskaramies ar otru nodokļu sistēmas elementa risku – nevaram identificēt nodokļu bāzi, jo nezinām nodokļu maksātāja statusu.

J: Tieši tāpēc nevajadzētu piemērot tradicionālo nodokļu aplikšanas procesu netradicionāliem darījumiem. Ja agrāk nodokļu aplikšanai varēja piemērot konkrētas valsts jurisdikciju, tad tagad ir jādomā par citiem raksturojošiem elementiem, jo platformas pastāv ārpus fiziskām robežām.

M: Pieņemsim, ka var izveidot atsevišķus noteikumus darījumiem ar reģistrētām sadalīto virsgrāmatu